

Goedgekeurd in de gemeenteraad van 7 september 2021

Gewijzigd in de gemeenteraad van 24 januari 2022, 30 mei 2023, 26 februari 2024, 17 december 2025

Bekendgemaakt op 9 september 2021, 25 januari 2022, 5 juni 2023, 27 februari 2024, 18 december 2025

Artikel 1 Belastbaar feit

De Stad Gent heft voor de aanslagjaren 2022 tot en met 2031 een belasting op de ondernemingen die op 1 januari van het aanslagjaar beschikken over een bedrijfsvestiging op het grondgebied van de Stad Gent.

Artikel 2 Definities *[gewijzigd gemeenteraad januari 2022; treedt in werking 01/01/2022]*

- § 1 **Onderneming**: iedere natuurlijke persoon, rechtspersoon of andere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid zoals bedoeld in artikel 1, 1° van het Wetboek Economisch Recht, inclusief de beoefenaars van vrije beroepen, in hoofd- of bijberoep.
- § 2 **Bedrijfsvestiging**: elk (gedeelte van een) onroerend goed of geheel van onroerende goederen, waarop zich een activiteitskern of centrum van werkzaamheden bevindt van een onderneming, onder gelijk welke vorm en van individuele of collectieve aard, en dat bestemd of benut wordt ten behoeve van de exploitatie van die onderneming.
- § 3 **Agrarische bedrijfsvestiging**: een bedrijfsvestiging waarvan de werkzaamheden uitsluitend bestaan uit land- en/of tuinbouw.
- § 4 **Landbouw**: een zelfstandige beroeps- of bedrijfsactiviteit gericht op akkerbouw, weidebouw, bosbouw en/of veeteelt.
- § 5 **Tuinbouw**: een zelfstandige beroeps- of bedrijfsactiviteit gericht op groenteteelt, fruitteelt, boomkwekerij andere dan bosboomkwekerij, sierteelt, kweek van tuinbouwzaden, plantgoed en/of aanverwante teelten, met het oog op een geregelde verkoop.
- § 6 **Recreatieve bedrijfsvestiging**: een bedrijfsvestiging waarvan de werkzaamheden bestaan uit het exploiteren van kampeerterreinen, andere recreatieve accommodaties van toeristische aard, sportinstallaties, dieren- en botanische tuinen, parken, markten, openluchtmusea en natuur- en wildreservaten.
- § 7 **Gebruik**: elke vorm van gebruik, inclusief onder meer het gebruik als toegangsweg, parking, plantsoen, gras- of groenstrook, laad- of losplaats.
- § 8 **Groene energie**: energie uit hernieuwbare immateriële bronnen, namelijk: wind; waterkracht; zon; (aero-, geo- of hydro-)thermische energie.
- § 9 **Referentiejaar**: het kalenderjaar voorafgaand aan het aanslagjaar.
- § 10 **Restenergie**: de energiedrager die als bijproduct ontstaat van een bedrijfsproces dat niet de productie van die energiedrager als hoofddoel heeft.
- § 11 **Elektriciteitsproducent**: de onderneming wiens activiteit bestaat in productie van elektriciteit voor hoofdzakelijk verkoop aan afnemers.

Artikel 3 Berekeningsgrondslag *[gewijzigd gemeenteraad december 2025; treedt in werking 01/01/2026]*

§ 1 De belasting is ineens en voor heel het jaar verschuldigd voor de onderneming die op 1 januari van het aanslagjaar één of meerdere bedrijfsvestigingen ter beschikking heeft op het grondgebied van Gent.

De stopzetting of vermindering van de werkzaamheden in de loop van het aanslagjaar, of de vermindering van de belastbare oppervlakte of het belastbare energieverbruik in dit jaar, geven geen aanleiding tot belastingvermindering.

§ 2 De belasting wordt gevestigd per onderneming, voor het totaal van alle bedrijfsvestigingen op het grondgebied, en is gebaseerd op een component oppervlakte en een component energieverbruik.

§ 3 Component oppervlakte

a. De belasting wordt gevestigd op basis van de totale gebouwde en onbebouwde oppervlakte, ongeacht de kadastrale indeling, op 1 januari van het aanslagjaar.

De oppervlakte van de bedrijfsvestiging omvat alle gebouwde en onbebouwde oppervlakten die voor de activiteiten in Artikel 2 zijn bedoeld, worden gebruikt of op elk ogenblik kunnen worden gebruikt of tot gebruik worden voorbehouden. Dit omvat ook, inclusief de onbebouwde gronden naast de gebouwen die een bestemming kregen of kunnen krijgen voor de activiteiten van de belastingplichtige en/of hiermee een functionele band hebben.

b. Als gebouwde oppervlakte geldt de som van de oppervlakten van alle ondergrondse en bovengrondse bouwlagen (inclusief de zolder en, indien effectief in gebruik, het dak), maar met uitsluiting van de gedeelten die uitsluitend als woongelegenheden worden gebruikt.

c. Indien op eenzelfde goed meerdere ondernemingen een vestiging hebben, worden de parkeergelegenheden en onbebouwde gronden die gemeenschappelijk voor meerdere bedrijfsvestigingen gebruikt worden of ter beschikking zijn, in hoofde van elke bedrijfsvestiging in aanmerking genomen pro rata van de door die vestiging individueel gebruikte of ter beschikking zijnde gebouwde en onbebouwde oppervlakten.

d. De oppervlakte wordt per bedrijfsvestiging afgerond naar de bovenliggende vierkante meter. Voor recreatieve en agrarische bedrijfsvestigingen wordt de oppervlakte afgerond naar de bovenliggende hectare.

§ 4 Component energie - basis

a. De belasting wordt gevestigd op basis van het totaal energieverbruik op alle vestigingen, ongeacht de energiedrager, van het referentiejaar.

b. Het verbruik van elektriciteit en gas geleverd via de distributienetten, wordt afgeleid uit de meterstanden van de aansluitingspunten aan het begin en einde van het referentiejaar. Zijn die meterstanden niet beschikbaar, dan wordt het verbruik geëxtrapoleerd uit de twee meest recente meteropnames. De onderneming deelt de EAN-nummers van de aansluitpunten waar zij gebruik van maakt mee aan de administratie ter controle, en verleent daarmee volmacht de betrokken gegevens bij de netbeheerders op te vragen.

c. Het verbruik van andere energiedragers wordt afgeleid uit de leveringen gedurende het referentiejaar. De belastingplichtige deelt de identiteit van de leveranciers mee aan de administratie ter controle. Energiedragers bestemd voor ongewijzigde verkoop worden hiervan uitgesloten.

d. Indien verschillende gebruikers eenzelfde ondeelbare energiebron benutten, zoals een enkele gezamenlijke elektriciteitsaansluiting, wordt de verbruikte energie van die

energiebron verrekend overeenkomstig hun oppervlakte zoals voorzien in § 3 c, of aan de hand van interne meters.

- e. Indien de onderneming onderworpen is aan de VER- of ETS-rapportering zoals bedoeld in richtlijn 2003/87/EG en latere wijzigingen kan het niet-elektrisch energieverbruik rechtsgeldig worden afgeleid uit die jaarlijkse rapportering. In afwijking van Artikel 7 § 1 dient de onderneming deze rapportering pas uiterlijk 31 maart van het aanslagjaar aan de belastingadministratie te bezorgen.
- f. Indien een bedrijfsvestiging deels op het grondgebied is gelegen, en deels in een andere gemeente, wordt het energieverbruik van die vestiging in aanmerking genomen dat overeenkomt met het aandeel van de oppervlakte van de bedrijfsvestiging die op het grondgebied is gelegen ten opzichte van de totale vestigingsoppervlakte, of aan de hand van interne meters, of met een bewezen nulverbruik.
- g. Het energieverbruik wordt samengeteld na omzetting in kWh volgens onderstaande omzettingstabel:

Energiedrager	Eenheid	Equivalent in kWh	Omzettingsfactor	Aan te rekenen kWh
Elektriciteit	1 kWh	1 kWh	1,000	1 kWh
Restenergie	1 kWh	1 kWh	1,000	1 kWh
Aardgas	1 M ³	9,97 kWh	1,052	10,49 kWh
Vloeibaar gas	1 l	6,89 kWh	1,182	8,15 kWh
Stookolie	1 l	10,47 kWh	1,391	14,56 kWh
Diesel	1 l	10,12 kWh	1,391	14,07 kWh
Benzine	1 l	9,18 kWh	1,297	11,91 kWh
Bruinkool	1 kg	5,56 kWh	1,828	10,16 kWh
Steenkool	1 kg	8,14 kWh	1,844	15,01 kWh

Voor energiedragers niet opgenomen in deze tabel, wordt het belastbaar aantal kWh bekomen door de werkelijke verbrandingswaarde van de energiedrager te vermenigvuldigen met een omzettingfactor: de verhouding van de CO₂-uitstoot van de brandstof ten aanzien van een referentieuitstoot van 0,192 ton CO₂ per MWh.

Betreft de energiedrager een afvalstroom, dan wordt die omzettingfactor bovendien vermenigvuldigd met 0,75.

De omzettingfactor bedraagt nooit minder dan 1.

- h. Het energieverbruik wordt per bedrijfsvestiging afgerond naar de bovenliggende MWh.

Artikel 4 Tarief [gewijzigd gemeenteraad januari 2022; treedt in werking 01/01/2022] [gewijzigd gemeenteraad mei 2023; treedt in werking 01/01/2024]

§ 1 Algemeen

De totale belasting bestaat uit de som van de toepasselijke belastingen zoals bepaald in dit artikel, en met een maximum per onderneming en per aanslagjaar van:

- Aanslagjaar 2022-2026: 6.150.000 euro
- Aanslagjaar 2027-2031: 6.500.000 euro

§ 2 Component oppervlakte

Tarieven per ha of per m² dienen bij het hoogste bijhorende forfait te worden opgeteld.

a. Agrarische bedrijfsvestigingen

Tarief in euro			2022	2023	2024	2025
Eerste schijf* (forfait)			108	110	112	115
Landbouw boven 20ha (per ha)			10	10	10	11
Tuinbouw open lucht boven 5ha (per ha)			40	41	42	42
Tuinbouw serres boven 5.000m ² (per m ²)			0,04	0,04	0,04	0,04
Tarief in euro	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Eerste schijf* (forfait)	117	119	122	124	127	129
Landbouw boven 20ha (per ha)	11	11	11	11	12	12
Tuinbouw open lucht boven 5ha (per ha)	43	44	45	46	47	48
Tuinbouw serres boven 5.000m ² (per m ²)	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05

* In de eerste schijf is begrepen de eerste 20ha landbouwoppervlakte, de eerste 5ha tuinbouwoppervlakte in open lucht en/of de eerste 5.000m² tuinbouwoppervlakte in serres.

b. Recreatieve bedrijfsvestigingen

Tarief in euro			2022	2023	2024	2025
Tot en met 5ha (forfait)			108	110	112	115
Boven 5ha (per ha)			40	41	42	42
Tarief in euro	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Tot en met 5ha (forfait)	117	119	122	124	127	129
Boven 5ha (per ha)	43	44	45	46	47	48

[oud punt c vernietigd Raad van State 24/10/2025, arrest 264.654]

c. Overige bedrijfsvestigingen

Tarief in euro			2022	2023	2024	2025
Tot en met 1.499 m ² (forfait)*			400	407	416	424
Vanaf 1.500 m ² (forfait)			800	814	832	849
Meer dan 2.500m ² (per m ² boven 2.500)			0,40	0,41	0,42	0,42
Tarief in euro	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Tot en met 1.499 m ² (forfait)*	433	442	450	459	469	478
Vanaf 1.500 m ² (forfait)	866	883	901	919	937	956
Meer dan 2.500m ² (per m ² boven 2.500)	0,43	0,44	0,45	0,46	0,47	0,48

* Dit forfait is enkel van toepassing indien de onderneming in totaal minder dan 1.500m² belastbare oppervlakte inneemt.

§ 3 Component energie

Vorken lopen vanaf een ondergrens in MWh (inbegrepen) tot een bovengrens in MWh (niet inbegrepen). 1 MWh = 1.000 kWh.

Tarief in euro (forfait)			2022	2023	2024	2025
Vork 1 (100 – 150)			0	0	0	0
Vork 2 (150 – 200)			0	0	0	0
Vork 3 (200 – 250)			0	0	0	0
Vork 4 (250 – 500)			0	0	0	0
Vork 5 (500 – 1.000)			0	0	0	0
Vork 6 (1.000 – 2.500)			4.113	4.183	4.279	4.365
Vork 7 (2.500 – 5.000)			8.813	8.963	9.169	9.352
Vork 8 (5.000 – 10.000)			17.625	17.925	18.337	18.704
Vork 9 (10.000 – 25.000)			41.125	41.824	42.786	43.642
Vork 10 (25.000 – 50.000)			88.125	89.623	91.685	93.519
Vork 11 (50.000 – 100.000)			123.375	125.472	128.359	130.927
Vork 12 (100.000 – 250.000)			201.513	204.939	209.654	213.847
Vork 13 (250.000 – 500.000)			302.270	307.409	314.482	320.771
Vork 14 (500.000 – 1.000.000)			423.180	430.374	440.276	449.082
Vork 15 (1.000.000 – 2.500.000)			691.190	702.940	719.114	733.496
Vork 16 (2.500.000 – 5.000.000)			1.036.800	1.054.426	1.078.687	1.100.260
Vork 17 (5.000.000 – 10.000.000)			1.451.500	1.476.176	1.510.141	1.540.343
Vork 18 (10.000.000 – 25.000.000)			2.370.800	2.411.104	2.466.580	2.515.912
Vork 19 (vanaf 25.000.000)			3.500.000	3.559.500	3.641.400	3.714.228
Tarief in euro (forfait)	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Vork 1 (100 – 150)			0	0	0	0
Vork 2 (150 – 200)			0	0	0	0
Vork 3 (200 – 250)			0	0	0	0
Vork 4 (250 – 500)			0	0	0	0
Vork 5 (500 – 1.000)	0	2.263	2.309	2.355	2.402	2.450
Vork 6 (1.000 – 2.500)	4.452	4.541	4.632	4.725	4.819	4.915
Vork 7 (2.500 – 5.000)	9.539	9.730	9.925	10.123	10.326	10.532
Vork 8 (5.000 – 10.000)	19.078	19.459	19.849	20.246	20.650	21.064
Vork 9 (10.000 – 25.000)	44.515	45.405	46.313	47.240	48.184	49.148
Vork 10 (25.000 – 50.000)	95.389	97.297	99.243	101.228	103.252	105.318
Vork 11 (50.000 – 100.000)	133.545	136.216	138.940	141.719	144.553	147.445
Vork 12 (100.000 – 250.000)	218.124	222.487	226.936	231.475	236.105	240.827
Vork 13 (250.000 – 500.000)	327.187	333.731	340.405	347.213	354.157	361.241
Vork 14 (500.000 – 1.000.000)	458.064	467.225	476.569	486.101	495.823	505.739

Tarief in euro (forfait)						
Vork 15 (1.000.000 – 2.500.000)	748.166	763.130	778.392	793.960	809.839	826.036
Vork 16 (2.500.000 – 5.000.000)	1.122.266	1.144.711	1.167.605	1.190.957	1.214.776	1.239.072
Vork 17 (5.000.000 – 10.000.000)	1.571.150	1.602.573	1.634.625	1.667.317	1.700.664	1.734.677
Vork 18 (10.000.000 – 25.000.000)	2.566.230	2.617.555	2.669.906	2.723.304	2.777.770	2.833.325
Vork 19 (vanaf 25.000.000)	3.788.513	3.864.283	3.941.568	4.020.400	4.100.808	4.182.824

Voor de periode 2027-2031 zijn de ondernemingen pas onderworpen aan het tarief van vork 5 wanneer hun energieverbruik minstens 750 MWh bedraagt.

Artikel 5 Belastingplichtige

De belastingplichtige is de onderneming die op 1 januari van het aanslagjaar minstens één bedrijfsvestiging exploiteert, of tot gebruik voorbehoudt.

Bij een tijdelijke onderbreking van de werkzaamheden of zolang de vereffening van een vennootschap niet is afgesloten, blijft de hoedanigheid van belastingplichtige bestaan. De hoedanigheid van belastingplichtige gaat slechts verloren wanneer de in Artikel 2 opgesomde activiteiten met inbegrip van eventuele vereffeningsactiviteiten, zijn stopgezet.

Artikel 6 Vrijstellingen *[gewijzigd gemeenteraad januari 2022; treedt in werking 01/01/2022]*

§ 1 Van de belasting zijn vrijgesteld:

- a. De ondernemingen waarvan de totale oppervlakte van de in Gent gelegen bedrijfsvestigingen kleiner is dan 500m².
- b. De rechtspersonen vermeld in de artikelen 180, 181 en 182 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992.
- c. Nieuwe ondernemingen voor een periode van drie jaar volgend op de aanvang van de activiteit. Hiermee wordt bedoeld ondernemingen die voorheen geen bedrijfsvestiging exploiteerden op het grondgebied van Gent, en die evenmin ontstaan zijn door wijziging, samenvoeging of splitsing, juridisch of op een andere wijze, van dergelijke natuurlijke persoon of rechtspersoon of erdoor is opgericht.

§ 2 Van de belastbare oppervlakte zijn vrijgesteld:

- a. De oppervlakte effectief ingenomen door installaties voor groene energie, inclusief de oppervlakte onder de rotorbladen van windturbines;

§ 3 Van het belastbare energieverbruik is vrijgesteld:

- a. De groene energie;
- b. De eigen ter plaatse opgewekte energie, of de ter plaatse door derden opgewekte energie die buiten het distributienet aan de onderneming wordt geleverd. De eventuele overproductie die niet ter plekke kan worden verbruikt en op het distributienet moet worden geïnjecteerd, wordt niet bijkomend van de verbruikte energie afgetrokken;

- c. Energie, zowel elektrische als door middel van andere energiedragers, voor voertuigen die onder de verkeersbelasting op de motorvoertuigen vallen of die speciaal van die belasting zijn vrijgesteld door een bepaling van de desbetreffende wetten.
- d. De helft van de belastbare restenergie die wordt aangeleverd door een andere Gentse vestiging via een specifiek daartoe opgezet rechtstreeks kanaal voor verder gebruik (lokale energierecuperatie).
- e. De elektriciteitsproducenten

§ 4 Van de belastbare energie van een vestiging mag worden afgetrokken, de helft van de belastbare restenergie die na eigen gebruik wordt afgestaan aan een andere Gentse vestiging zoals voorzien in § 3 d (lokale energierecuperatie).

§ 5 Ondernemingen die zich uitbreiden met als gevolg dat zij in een hogere energievork terechtkomen, worden voor drie aanslagjaren – startend met het eerste jaar waarin zij in een hogere energievork belast zouden worden – belast in de energievork van toepassing voorafgaand aan de uitbreiding. Deze vrijstelling kan per onderneming en per nieuwe energievork slechts eenmaal worden toegekend. De onderneming dient deze gedeeltelijke vrijstelling uitdrukkelijk aan te vragen in de aangifte.

Artikel 7 Aangifteplicht *[gewijzigd gemeenteraad december 2025; treedt in werking 01/01/2026]*

§ 1 De belastingplichtige moet jaarlijks ten laatste op 28 februari van het aanslagjaar een aangifte indienen op een door het stadsbestuur aangeboden formulier. Een belastingplichtige die geen aangifteformulier gekregen heeft, vindt het formulier op de website van de Stad Gent of vraagt een exemplaar aan de administratie.

§ 2 De administratie kan aan de belastingplichtige een “voorstel van aangifte” bezorgen. De titel van dit document omschrijft duidelijk dat het om een “voorstel van aangifte” gaat.

Als de belastingplichtige geen opmerkingen bij het voorstel indient voor de aangiftedatum is verstreken, geldt het voorstel als een regelmatige aangifte.

Artikel 8 Meldingen

De exploitant van een bedrijfsvestiging moet binnen de maand de stopzetting of het starten van een vestiging meedelen aan de bevoegde administratie.

Deze meldingen kunnen ook gebeuren via e-mail (stadsbelastingen@stad.gent).

Artikel 9 Ambtshalve belasting *[gewijzigd gemeenteraad december 2025; treedt in werking 01/01/2026]*

§ 1 Als er geen, geen juiste of geen volledige aangifte is gedaan voor de aangiftedatum, wordt de belasting ambtshalve gevestigd met inachtneming van de in artikel 7 van het decreet van 30 mei 2008 voorziene bepalingen. Daarvan kan enkel afgeweken worden bij een laattijdige, maar voor het overige correcte en volledige aangifte.

§ 2 De ambtshalve ingekohierde belasting wordt verhoogd met een percentage van de verschuldigde belasting zoals hieronder omschreven. Voor punt c geldt bovendien een maximum belastingverhoging van 500 euro. Voor de bepaling van de soort overtreding kan de administratie met alle overtredingen binnen eenzelfde reglement rekening houden, inclusief wijzigingen en vernieuwingen van het reglement.

- a. In geval van overmacht met betrekking tot het tijdig indienen van een correcte en volledige aangifte, is de verhoging 0%
- b. In geval geen aangifte werd ingediend en de belastingplichtige nog niet eerder met de belasting in aanraking kwam, is de verhoging 0%
- c. In andere gevallen waarin te goeder trouw een overtreding op de aangifteplicht wordt vastgesteld is de verhoging:
 - 1) 0% voor de eerste overtreding
 - 2) 10% voor de tweede overtreding
 - 3) 20% voor de derde overtreding
 - 4) 30% voor de vierde overtreding
 - 5) Vanaf de vijfde overtreding is punt d van toepassing
- d. In gevallen waarin te kwader trouw een overtreding op de aangifteplicht wordt vastgesteld is de verhoging:
 - 1) 50% voor de eerste overtreding
 - 2) 75% voor de tweede en derde overtreding
 - 3) 100% voor de vierde en vijfde overtreding
 - 4) 150% voor de zesde en zevende overtreding
 - 5) 200% vanaf de achtste overtreding

§ 3 De goede trouw wordt onder meer vermoed bij een eerste contact met de belasting. De kwade trouw wordt onder meer vermoed wanneer geen aangifte wordt gedaan, hoewel de belastingplichtige al eerder met de belasting in aanraking kwam.

Artikel 10 Administratieve boete

De daartoe aangestelde ambtenaren zijn bevoegd elke inbreuk op het huidig reglement vast te stellen en moeten daarvoor toegang krijgen tot alle relevante lokalen.

Er wordt per overtreding een administratieve geldboete opgelegd van 250 euro in volgende gevallen:

- bij weigering, na uitdrukkelijk verzoek, om de kantoren van de instelling te betreden;
- bij verhindering van de controle op het terrein;
- bij weigering, na uitdrukkelijk verzoek, om nuttige documenten voor te leggen.

Het bedrag van deze administratieve geldboete wordt eveneens ingekohierd.

Artikel 11 Inning *[gewijzigd gemeenteraad december 2025; treedt in werking 01/01/2026]*

Deze belasting is een kohierbelasting. De belasting moet betaald worden binnen de twee maanden na de verzending van het aanslagbiljet.

Verwjl- en moratoriuminteressen zijn op deze belasting toepasselijk zoals betreffende de Rijksbelastingen op de inkomsten.

Artikel 12 Bezwaren *[gewijzigd gemeenteraad december 2025; treedt in werking 01/01/2026]*

§ 1 De belastingschuldige of een vertegenwoordiger kan tegen een aanslag, een belastingverhoging of een administratieve geldboete een schriftelijk bezwaarschrift indienen bij het college van burgemeester en schepenen:

- per post, t.a.v. Dienst Belastingen - Departement Financiën - cel bezwaarschriften
- via het formulier te vinden op de website van de stad Gent

Op een andere manier kan geen bezwaar worden ingediend.

§ 2 Het bezwaar moet ingediend worden binnen een termijn van drie maanden te rekenen vanaf:

- de derde werkdag volgend op de datum van verzending van het aanslagbiljet per post
- de elektronische verzending van het aanslagbiljet
- de kennisgeving van de aanslag op een andere manier
- de datum van de inning van de contantbelasting.

Een bezwaar dat na deze termijn wordt ingediend is niet ontvankelijk.

§ 3 Het bezwaarschrift moet:

- schriftelijk ingediend worden
- ondertekend zijn door de belastingschuldige of de vertegenwoordiger
- gemotiveerd zijn, dat wil zeggen het onderwerp van het bezwaarschrift, de feiten en de argumenten vermelden.

Als de belastingschuldige of de vertegenwoordiger wil uitgenodigd worden op de hoorzitting moet dit in het bezwaarschrift worden gevraagd.